

KAYISI YETİŞTİRİCİLİĞİ

İKLİM İSTEĞİ

Kışları nispeten soğuk, yazları sıcak ve kuru geçen iklim bölgelerinde iyi yetişir. Havası nemli ve ilkbaharı sisli geçen yerlerde çil hastalığına tutulur. İlkbaharın geç donları yetiştiriciliği sınırlayan en önemli faktördür.

Gövde ve dallar -25°C ' de, tomurcuklar $2-3^{\circ}\text{C}$ ' de, çamlar ise -1°C de zararlanırlar. Soğuklama süresi çeşitlere göre 700 - 1300 saat arasındadır. Soğuklama süresini tamamlama-yan, kayıslarda çiçek tomurcukları dökülür. Tomurcuklarda uyanma düzensiz olur. Çiçeklenme devresi uzar, yaprak tomurcukları düzensiz uyanır.

TOPRAK İSTEĞİ

Derin köklü olduğu için (kökleri 2 m' ye kadar ulaşır) derin, geçirgen iyi havalandan, tınlı, tınlı-kireçli topraklarda topraklar da en iyi şekilde yetişir. Taban suyuna çok hassastır. Çok nemli, killi, ağır ve asitli toprakları sevmez çok fakir, kuru topraklarda iyi gelişmez. Kuraklığa dayanıklıdır.

ANAÇLAR

Zerdali : Kültür çeşitleri ile uyuşması, üzerindeki kalamın iyi gelişmesi ve kurak şartlara dayanması bakımından, kayısı için en iyi anaç zerdalidir. Kurağa ve nematoda dayanıklıdır. Kireçli ve hafif tuzlu topraklara uyum sağlayabilir.

Badem : Kireçli ve taşlı topraklarda kayısıya anaç olarak kullanılır.

Erik : Nemli ve ağır topraklarda anaç olarak kullanılabilir.

BAHÇE TESİSİ

Kayıslarda dikim mesafesi sulanan yerlerde 6×5 m sulanmayan yerlerde bu mesafeler daha fazla olmalıdır. Fidanlar bahçeye, kışı ılık geçen yerlerde sonbaharda yaprak dökümünden, ilkbaharda gözlerin sürmesine kadar geçen devrede dikilebilir. Kışı sert geçen yerlerde ise ilkbahar dikimi önerilmektedir.

BUDAMA

Kayıslarda en uygun şekil değişik doruk dallı şekildir. Ağaçlarda İlk 3-4 yıl şekil budaması uygulandıktan sonra verim çağındaki ağaçları kontrol altına almak için (5-5.5 m) ağacı kuvvetli tutmak ve dalcıkları (Spur) yenilemek için budama yapılır.

Kayıslarda meyve genellikle kısa ömürlü spurlar üzerinde oluşur. Her yıl spurların 1/3'ü yenilenir. Spurların oluşmasını teşvik etmek için dallar güneş ışığını alacak şekilde aralanır. Zayıf dalların gelişimini sağlamak için geriye kesim yapılır. Yukarıya doğru büyüyen dallar kısaltılır. Kuru dallar çıkarılır.

TOPRAK İŞLEME

Dikim öncesi dışında toprak işleme derin yapılmamalıdır. Derin sürüm saçak kökleri zedeler. İklim bölgelerine göre Ekim-Kasım aylarında toprak 10-15 cm, yazın ise 8-10 cm derinliğinde diskaro, kültüvator, kazayağı veya rotovator ile işlenir.

Son yıllarda toprak işlemenin olumsuz yönleri dikkate alınarak örtülü üretim sistemleri üzerinde durulmak-tadır. Bu amaçla toprak işlemez ve yarı işlemeli sistemler uygulanmaktadır.

Toprak işlemez sistemde: ağaç taç izdüşümleri veya sıra üzeri, yabancı ot ilaçları ile ilaçlanmakta, diğer alanlar otlu bırakılıp otlar 15-20 cm olduğunda biçilmektedir.

Yarı işlemeli sistemde; taç iz düşümleri yabancı ot ilaçları ile ilaçlanmakta, sıra arası ve sıra üzeri çapraz olarak işlenmektedir.

Bu sistemlerin olumsuz yanları ise yazın toprağın çatlaması ve dikkatsiz uygulamalarda ot öldürücü ilaçların yaptığı zararlarıdır. Özellikle kayısılarda ot öldürücü ilaçların dikim-den sonra 5 yıl kullanılması gerekir. Aksi durumda genç ağaçların gövdelerinde zamklanma, hatta ölüm meydana gelebilir.

Adres	: Samsun Tarım İl Müdürlüğü 55060 Samsun
Santral	: 0 362 231 37 00
Fax	: 0 362 233 21 63
e-mail	: cey@samsuntarim.gov.tr
web	: www.samsuntarim.gov.tr

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Tarım Müdürlüğü

Kayısı Yetiştiriciliği

Necdet ERYILMAZ
Ziraat Yüksek Mühendisi

No: M/9

2005